

Projekt rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych - stanowisko Polski

8 maja br. Komisja Europejska opublikowała projekt rozporządzenia uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (nowe wyłączenie w sprawie wyłączeń blokowych, dalej zwane: projektem rozporządzenia). Zastąpi ono obecnie obowiązujące rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L214 z 9.08.2008 r.). 9 maja br. UOKiK wystosował prośbę o przestanie opinii na temat projektu rozporządzenia do resortów oraz instytucji, które na poziomie centralnym i regionalnym są odpowiedzialne za projektowanie i wdrażanie środków pomocowych.

W odpowiedzi do UOKiK wpłynęły liczne opinie i uwagi od ww. podmiotów. Ponadto, Urząd był adresatem wielu pism, głównie od osób niepełnosprawnych i ich pracodawców, w których wyrażano jednoznaczny sprzeciw wobec niektórych przepisów projektu rozporządzenia. Protest dotyczył głównie przepisu **art. 1 ust. 2 lit. a**, w którym określono, że z zakresu zastosowania projektu rozporządzenia wyłączone będą programy pomocowe, w przypadku których planowane lub faktyczne roczne wydatki publiczne przekraczają 0,01% produktu krajowego brutto (PKB) danego państwa członkowskiego w poprzednim roku kalendarzowym¹, oraz jeśli planowany lub faktyczny roczny budżet takiego programu przekracza 100 mln EUR. Takie programy podlegają zgłoszeniu zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu najpóźniej sześć miesięcy od dnia, w którym powyższy warunek został spełniony.

W tym miejscu należy wyjaśnić, że **wydanie przez Komisję nowego rozporządzenia w planowanym brzmieniu nie zablokuje możliwości wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Polsce, co w konsekwencji mogłoby doprowadzić do utraty pracy przez takie osoby. Projekt rozporządzenia dopuszcza możliwość udzielania pomocy na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych (a także innych pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji) oraz pomocy na pokrycie dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem takich pracowników.** Utrzymuje również dopuszczalną intensywność pomocy, jaka określona jest w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Komisji (WE) nr 800/2008.

Ewentualne wprowadzenie przepisu art. 1 ust. 2 lit. a projektu rozporządzenia oznacza natomiast, że programy spełniające warunek określony w tym przepisie będą podlegały obowiązkowi zgłoszenia Komisji (tzw. notyfikacji). Zatem pomoc będzie mogła być udzielona dopiero po zatwierdzeniu programu przez Komisję. W konsekwencji spowoduje to **jedynie wydłużenie okresu jego wdrażania, a nie niemożność jego wprowadzenia w ogóle lub ograniczenie wysokości pomocy.** Należy również zwrócić uwagę, że w praktyce ograniczenie to może dotyczyć nie tylko programów pomocowych ukierunkowanych na wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych, ale również programów pomocy regionalnej czy pomocy na badania i rozwój.

Na podstawie zebranych opinii i w wyniku wielostronnych konsultacji UOKiK przygotował oficjalne stanowisko rządu polskiego w sprawie projektu rozporządzenia, które zostało przyjęte 26 czerwca br. przez Komitet do Spraw Europejskich. W punkcie dotyczącym kwestii kluczowych dla Polski, **bardzo negatywnie odniesiono się do propozycji wprowadzenia przedmiotowego przepisu ze względu na możliwe dodatkowe obciążenia administracyjne (konieczność zgłoszenia i uzyskania akceptacji Komisji Europejskiej) oraz wniesiono o jego wykreślenie z projektu rozporządzenia.**

W stanowisku zakwestionowano celowość wprowadzenia przedmiotowego ograniczenia. Takie rozwiązanie nie wpisuje się w deklarowany przez Komisję cel

¹Z wykorzystaniem rocznych danych Eurostatu dotyczących PKB wg standardów siły nabywczej (SSN).

modernizacji unijnych przepisów dotyczących pomocy publicznej, jakim ma być uproszczenie procedur związanych z udzielaniem tzw. „dobrej” pomocy (np. zwolnienie z notyfikacji) i może przynieść skutek odwrotny do zamierzonego. Ponadto, propozycja ta, w opinii władz polskich, narusza zasadę równego traktowania wszystkich państw członkowskich w ramach rynku wewnętrznego, dyskryminując państwa o mniejszym rocznym PKB. Zwrócono również uwagę na fakt, iż nowe zasady utrudnią realizację programów polityki spójności, w ramach której dostępne są znaczne środki na wsparcie przedsiębiorstw w słabiej rozwiniętych państwach i regionach UE. W opinii władz polskich tak skonstruowany limit nie jest dobrym instrumentem zapobiegającym zakłóceniom konkurencji, gdyż nie wartość programu, ale kwota pomocy przypadającej na beneficjenta lub projekt stanowi odzwierciedlenie wpływu na rynek. Może bowiem istnieć program o znacznym budżecie, ale obejmujący wiele przeznaczeń pomocy i dużą liczbę beneficjentów, co powoduje, że duża liczba podmiotów ma dostęp do wsparcia w niewielkiej kwocie, a pomoc udzielana na podstawie takiego programu ma niewielki wpływ na konkurencję.

Przedmiotowe stanowisko władz polskich zostało przekazane Komisji Europejskiej 27 czerwca br. Natomiast 1 lipca przedstawiciele UOKiK wezmą udział w posiedzeniu Komitetu Doradczego KE ds. Pomocy Państwa (składającego się z przedstawicieli państw członkowskich oraz Komisji), na którym zgłoszą uwagi i postulaty kluczowe dla Polski, w tym przede wszystkim postulat usunięcia art. 1 ust. 2 lit. a z projektu rozporządzenia.